

1. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nın aşağıdaki cephelerinden hangisinde, Orta Asya'daki soydaşlarımızla bağlantı sağlamak, İran ve Irak'taki petrol kaynaklarını Ruslara karşı korumak amacıyla savaşmıştır?

- A) Galıçya   B) Romanya
C) Kafkasya   D) Çanakkale

Mart 2016

2. Ermeni Sorunu, aşağıdaki hangi antlaşma ile uluslararası bir sorun hâline gelmiştir?

- A) Sevr   B) Berlin
C) Ankara   D) Moskova

Mart 2016

3. Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında yer aldığı savaş, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Dünya Savaşı
B) I. Balkan Savaşı
C) II. Balkan Savaşı
D) Trablusgarp Savaşı

Ocak 2017

4. • İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanmıştır.
• 30 Ekim 1918'de imzalanan bu antlaşma ile Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan yenik olarak ayrılmıştır.

Sözü edilen antlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara Antlaşması
B) Lozan Barış Antlaşması
C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
D) Mondros Ateşkes Antlaşması

Ocak 2017

5. "Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra işgalci devletlere karşı bir tepki olarak ortaya çıkan direniş ruhu ve gücü" olarak ifade edebileceğimiz kavram, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuvayinzibatiye
B) Teşkilat-ı Esasiye
C) Kuvayımilliye
D) Tekâlifimilliye

Ocak 2017

6. Aşağıdakilerden hangisi Liman Von Sanders ile ilgili doğru bir bilgidir?

- A) Mustafa Kemal'in Sofya Ataşemiliterliğindeki yakın çalışma arkadaşlarından olan Alman siyasetçi.
B) I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale, Filistin ve Suriye cephelerinde Osmanlı ordularına komuta eden Alman askeri.
C) Yenilikçi şiirleriyle köklü romantik geleneği sarıyan Alman edebiyatçısı.
D) Almanya Sosyalist Demokrat Partisinin kurucusu.

Ocak 2017

7. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri yanında yer almıştır?

- A) Avusturya – Macaristan İmparatorluğu
B) Osmanlı Devleti
C) Almanya
D) Fransa

Mart 2017

8. İtilaf Devletleri, aşağıdaki antlaşmaların hangisinden sonra Osmanlı topraklarını işgale başlamıştır?

- A) Kars Antlaşması
- B) Sevr Barış Antlaşması
- C) Mondros Ateşkes Antlaşması
- D) Mudanya Ateşkes Antlaşması

Mart 2017

9. I. Dünya Savaşı'nın Kafkas Cephesi, aşağıdaki hangi antlaşmayla kapanmıştır?

- A) Sevr Antlaşması
- B) Nöyyi Antlaşması
- C) Versay Antlaşması
- D) Brest-Litovsk Antlaşması

Mart 2017

10. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda kendi sınırları dışında savaştığı cephelerden biridir?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Kanal Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Romanya Cephesi

Aralık 2018

11. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından Musul aşağıdaki devletlerden hangisi tarafından işgal edilmiştir?

- A) İtalya
- B) Fransa
- C) İngiltere
- D) Yunanistan

Aralık 2018

12. Aşağıdakilerden hangisi 1907 yılında oluşturulan Üçlü İtilaf Devletleri'nden biridir?

- A) Almanya
- B) İngiltere
- C) Avusturya-Macaristan İmparatorluğu
- D) Bulgaristan

Nisan 2019

13. İngilizlerin I. Dünya Savaşı'nda Orta Doğu petrollerini kontrol altında tutmak ve Kafkaslar'da Ruslarla birleşmek amacıyla açtıkları cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak Cephesi
- B) Kanal Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Romanya Cephesi

Nisan 2019

14. I. Dünya Savaşı sonunda yenilen devletlerin durumunu görüşmek üzere aşağıdaki hangi konferans toplanmıştır?

- A) San Remo Konferansı
- B) Lozan Konferansı
- C) Paris Barış Konferansı
- D) Londra Konferansı

Nisan 2019

15. Mustafa Kemal'in askerlik görevi sırasında Şam'da kurduğu cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
- B) İttihat ve Terakki Cemiyeti
- C) Milli Kongre Cemiyeti
- D) Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Temmuz 2019

16. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İngiltere'nin işgal ettiği İlk Osmanlı toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzmir
B) Musul
C) Adana
D) İskenderun

Temmuz 2019

17. I. Dünya Savaşı sonrasında Milletler Cemiyeti Teşkilatı'nın kurulması kararı aşağıdaki konferanslardan hangisinde alınmıştır?

- A) Lozan Barış Konferansı
B) Londra Konferansı
C) Paris Barış Konferansı
D) San Remo Konferansı

Temmuz 2019

18. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nı bitiren barış antlaşmaları ile ilgili yanlış bir eşleştirmedir?

- A) Almanya - Versailles (Versay) Antlaşması
B) Avusturya - Saint Germain (Sen Jermen) Antlaşması
C) Macaristan - Sevres (Sevr) Antlaşması
D) Bulgaristan - Neuilly (Nöyyi) Antlaşması

Temmuz 2019

19. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Asya'daki yayılmasını hızlandırmak için, İngiltere'nin yanında yer alarak Almanya'ya savaş ilan eden Uzak Doğu ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Japonya
B) Avusturya-Macaristan
C) Avustralya
D) İtalya

Aralık 2019

20. Hicaz-Yemen Cephesi'nde İngiltere ve Mekke Emiri Şerif Hüseyin'e karşı Medine'yi müdafaa eden komutan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halil (Kut) Paşa
B) Cemal Paşa
C) Fahrettin Paşa
D) Cevat Çobanlı

Aralık 2019

21. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan aşağıdaki ateşkes antlaşmalarından hangisini imzalayarak çekilmiştir?

- A) Selanik
B) Rethondes
C) Mondros
D) Mudanya

Aralık 2019

22. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı'ndan sonra yenilen devletlerin durumunu görüşmek üzere aşağıdakilerden hangisini düzenlemişlerdir?

- A) Yalta Konferansını
B) Cenevre Konferansını
C) Lozan Konferansını
D) Paris Barış Konferansını

Aralık 2019

1. Wilson İlkeleri'nde, "Türklerin çoğunlukta buldukları yerler Türk egemenliğine bırakılacaktır." maddesi yer almıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Wilson İlkelerine uyulmadığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Türk halkının direniş cemiyetleri kurması
B) Anadolu'nun işgal edilmesi
C) Kuvayımilliye'nin silahlı mücadeleye başlaması
D) Arapların bağımsızlıklarını ilan etmesi

2. I. Dünya Savaşı'nda İttifak devletlerinin ateşkes imzalamalarını ve savaştan çekilmelerini hızlandıran unsur Wilson İlkeleri'dir.

- I. Devletler arası gizli antlaşmalar yapılmayacaktır.
II. Yenen devletler yenilen devletlerden toprak ve tazminat almayacaktır.
III. Her ulus kendi geleceğine kendisi karar verecektir.

Buna göre, Wilson İlkeleri'nin, aşağıda verilen maddelerinden hangilerinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III

3. I. Dünya Savaşı sonlarında,

- Yenen devletler yenilen devletlerden toprak almayacak
- Yenilen devletlerden savaş tazminatı alınmayacak
- Antlaşmalar açık olarak yapılacaktır

kararları aşağıdakilerden hangisinin kapsamında yer almıştır?

- A) Wilson İlkeleri
B) General Harbour Raporu
C) Amiral Bristol Raporu
D) Londra Konferansı

4. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın;

- I. Çanakkale ve İstanbul Boğazları İtilaf Devletleri'nin kontrolüne bırakılacaktır.
II. Bütün haberleşme istasyonları (telsiz, telgraf ve kablo) İtilaf devletlerinin denetimine bırakılacaktır.
III. Osmanlı Devleti'nin donanmasına el konulacaktır.

maddelerinden hangileri İtilaf Devletleri'nin işgallerini kolaylaştırmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I, II ve III

5. I. Dünya Savaşı sonunda İtilaf devletlerinin Osmanlı Devleti ile yaptığı Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti'nin ordusu terhis edilecek ve orduya ait ağır silahlara el konulacaktır.

Buna göre İtilaf Devletleri'nin, aşağıda verilenlerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ülke yönetimini değiştirmek
B) Osmanlı Devleti'ni işgallere karşı korumak
C) Osmanlı Devleti'ni işgaller karşısında savunmasız bırakmak
D) Esir alınan askerlerin özgürlüğüne kavuşmasını sağlamak

6. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan yer alan;

- I. İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'nin liman ve tersanelerinden yararlanacaklardır.
II. Osmanlı ordusu terhis edilecektir.
III. İtilaf Devletleri Anadolu'nun yer altı kaynaklarını kullanabileceklerdir.
IV. Toros tünelleri, demiryolları, İtilaf Devletleri tarafından denetim altına alınacaktır.

maddelerinden hangileri antlaşmanın ekonomik hükümler içerdiğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

7. Yunanlılar İzmir'in işgalini haklı göstermek için dünya kamuoyuna özellikle aşağıdakilerden hangisini propaganda etmişlerdir?

- A) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkmasını
- B) Kuvayımilliye hareketlerini
- C) Türklerin Batı Anadolu'da katliam hazırlığında olduğunu
- D) İzmir ve çevresinde Rumların çoğunlukta olduğunu

8. 18 Ocak 1919'da toplanan Paris Konferansı'nın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı topraklarını paylaşmak
- B) Barışın esaslarını belirlemek
- C) Wilson ilkelerini değiştirmek
- D) Silahsızlanmayı gerçekleştirmek

9. Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasını zorunlu kılan nedenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bulgaristan'ın teslim olması
- B) Almanya'nın ateşkes hazırlıkları içinde olması
- C) Cephane sıkıntısının başlaması
- D) Almanya'nın Versay Antlaşması'nı imzalaması

10. Aşağıdakilerden hangisi, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İtalya tarafından işgal edilen yerlerden biri değildir?

- A) Antalya
- B) Kayseri
- C) Muğla
- D) Konya

11. İngiltere ve Fransa'nın, Orta Doğu'nun paylaşımını yaptıkları gizli antlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sykes- Picot Antlaşması
- B) Petrograd Protokolü
- C) Saint Jean de Maurienne Antlaşması
- D) İstanbul Antlaşması

12. Aşağıdakilerden hangisi, İtilaf Devletleri'nin Osmanlı topraklarını paylaşmak için yaptıkları gizli antlaşmalardan biri değildir?

- A) Petrograd Protokolü
- B) Sykes- Picot Antlaşması
- C) Versay Antlaşması
- D) Saint Jean de Maurienne Antlaşması

13. İzmir'in, İtalya yerine Yunanistan tarafından işgal edilmesine aşağıdakilerden hangisinde karar verilmiştir?

- A) Yalta Konferansı'nda
- B) San Remo Konferansı'nda
- C) Paris Barış Konferansı'nda
- D) Londra Konferansı'nda

14. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'ni paylaşmak amacıyla yapılmış gizli antlaşmalardan biridir?

- A) Versay Antlaşması
- B) Sykes- Picot Antlaşması
- C) Trianon Antlaşması
- D) Nöyyi Antlaşması

15. Antalya, Konya, Aydın ve İzmir'in İtalya'ya verilmesi kararı aşağıdaki gizli antlaşmalardan hangisinde yer almıştır?

- A) Saint Jean de Maurienne Antlaşması
- B) Triyanon Antlaşması
- C) Sykes-Picot Antlaşması
- D) Petrograd Protokolü

16. Mondros Ateşkes Antlaşması aşağıda verilen adalardan hangisinde imzalanmıştır?

- A) Midilli
- B) Bozcaada
- C) Gökçeada
- D) Limni

İşgallerin Başlaması ve Milli Mücadeleye Hazırlık

İzmir'in İşgali (15 Mayıs 1919)

Daha önce gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılan **İzmir ve çevresi** Paris Konferansı'nda İngiltere'nin baskısı ve sahte belgelerle ortaya attığı;

- ❖ Bölgede Rum nüfus çoğunluktadır.
- ❖ Türkler bölgedeki Hıristiyan halkı katletmek üzeredir.
- ❖ Bölge, kültür ve coğrafi açıdan Yunanistan'ın doğal bir uzantısıdır gibi asılsız iddialarla İtalya'nın elinden alınarak Yunanistan'a bırakılmıştır.
- ❖ Yunanlılar 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmiş Hasan Tahsin burada ilk kurşunu atmış ve şehit edilmiştir.

İzmir'in İşgali'nin Sonuçları:

- ❖ Türk Halkının işgallerin geçici olmadığını anlamasını sağlamıştır.
- ❖ Osmanlı yönetimi işgale kayıtsız kaldığı için, halk kendi haklarını savunmak için harekete geçmiştir.
- ❖ Milli bilincin uyanmasını ve Kuvayı Milliye ruhunun doğmasını sağlamıştır.

Kuva-yı Milliye Hareketi'nin Başlaması

Kuva-yı Milliye, işgaller karşısında, halkın harekete geçerek kendi bölgelerini korumaya çalışması hareketidir.

Kuva-yı Milliye'nin Özellikleri

1. İşgallere tepki olarak ortaya çıktılar.
2. Bölgesel olarak hareket ettiler.
3. Düzenli ordu kurulana kadar düşmanı oyaladılar.
4. Düzenli ordunun temelini oluşturdular.
5. TBMM'ye karşı oluşan isyanları bastırdılar.
6. Desteğini halktan aldılar.

Amiral Bristol Raporu

Amerikalı Amiral Bristol'ün başkanlığında İngiliz, Fransız ve İtalyan generallerinden kurulan bu komisyon yaptığı soruşturma sonunda 13 Ekim 1919'da bir rapor hazırlamıştır.

Raporun önemi nedir?

Bristol Raporu, Batı Anadolu'da Türklerin katliam yaptığı iddiasının doğru olmadığını ortaya koyan ilk uluslararası belgedir.

Bilgi Kutusu

- ❖ İşgallere karşı ilk silahlı direniş 19 Aralık 1918'de Güneyde Hatay-Dörtöyl'de Fransızlara karşı olmuştur.
- ❖ İkinci direniş, İzmir'in işgalinden sonra Batı Anadolu'da Yunanlılar'a karşı olmuştur.
- ❖ Yunan ilerleyişini durdurmak için Kuvayımilliye birlikleri ortak bir cephe oluşturmaya çalışmışlardır.
- ❖ Düzenli ordu kuruluncaya kadar Batı Anadolu'daki işgallere karşı direniş Kuvayımilliye birlikleri yapmıştır.

isabet

Cemiyetler: Direniş ve Kurtuluş Yolları Arayışı

Amaçları yönünden bu cemiyet örgütlenmeleri üç gruba ayrılır:

1. Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler,
2. Millî Varlığa Düşman Cemiyetler,
3. Millî Cemiyetler

Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler

Mavri Mira Cemiyeti

Özellikleri:

- 1.Fener Rum patrikhanesi tarafından kuruldu.
- 2.Bizans İmparatorluğunu yeniden canlandırmayı ve Ege'de ilerleyen Yunanlılara yardım ederek Batı Anadolu ve Trakya'yı Yunanistan'a katmayı amaçlıyordu. (Megali idea)

Pontus Rum Cemiyeti

Özellikleri:

- 1.1904'de Merzifon'da Amerikan Koleji'nde kuruldu
2. Batum'dan Sinop'a kadar uzanan ve merkezi Samsun veya Trabzon olabilecek bir Rum devleti kurmayı amaçlıyordu.

Kardos Cemiyeti

Özellikleri:

1. Bu cemiyet Rum göçmenlerine yardımcı olmak görünüşü altında Pontus Cemiyetine yardımcı oluyordu.

Etnik-i Eteryay Cemiyeti

Özellikleri:

1. Bu cemiyet bağımsız Yunanistan'ı oluşturmak için 1814 yılında, Filiki Eteryay adıyla kurulmuştur.

Hınçak ve Taşnak-Sütyun Cemiyetleri

Özellikleri:

1. Doğu Anadolu toprakları, Çukurova toprakları ve Kara Deniz bölgesinin bir kısmını Ermenistan'a katmak için çalıştılar.

Makabi-Alyans İsrailit Cemiyetleri

Özellikleri:

1. Yahudi devleti kurmak için çalışmışlardır.

Rum-Ermeni Birlik Komitesi

Özellikleri:

1. Rum ve Ermeni cemiyetleri arasındaki koordinasyonu sağladı.

Azınlık Cemiyetleri'nin

Özellikleri:

1. Wilson Prensiplerinden ilham aldılar.
2. Mondros Mütarekesi, azınlıkların çalışmaları için uygun zemin oluşturdu.
3. Azınlıklar Osmanlı ülkesini sömürmek isteyen işgalciler tarafından kullanıldılar.

Milli Varlığa Düşman Cemiyetler

Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti

Özellikleri:

1. Kurtuluşun padişahın emirlerine bağlı kalmakla mümkün olacağını savunmuştur.

Teali İslam Cemiyeti

Özellikleri:

1. Kurtuluşun halifenin emirlerine ve İslâm'ın prensiplerine uymakla mümkün olacağını savunmuştur.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

Özellikleri:

1. Kurtuluşun İngilizlerin himayesi ile mümkün olacağına inanıyordu.
2. Bu cemiyet, Damat Ferit Paşa hükümeti tarafından da desteklenmiştir.

Wilson Prensipleri Cemiyeti

Özellikleri:

1. Bu cemiyetin taraftarları Wilson ilkelerinden ilham almıştır
2. Kurtuluşun ABD mandasına girmekle mümkün olacağına inanmışlardır.

Kürt Teali Cemiyeti

Özellikleri:

1. Bu cemiyetin taraftarları Wilson Prensiplerine dayanarak; halifeye bağlı olarak bir Kürt devleti kurmayı planlamışlardır.

Hürriyet ve İtilaf Fırkası

Özellikleri:

- 1.1911 yılında İttihat ve Terakki Partisi'ne karşı kuruldu.
2. Kurtuluş Savaşı aleyhine faaliyetlerde bulundu.

Milli Cemiyetler

Trakya Paşaeli Cemiyeti

Özellikleri:

1. Mavri Mira Cemiyetinin Trakya'ya yönelik olarak yürüttüğü bölücü faaliyetlere karşı kurulmuştur.
2. İstanbul ve boğazların işgal edilmesi bu cemiyetle Anadolu'nun bağlantısını kesmiştir.
3. Bu cemiyet Osmanlı Devleti'nin yıkılması halinde Trakya'da bir cumhuriyet kurmayı planlamaktadır.

İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Özellikleri:

1. Ege Bölgesinde Yunanlıların bölücü faaliyetlerine karşı çalıştı.

Kilikyalılar Cemiyeti

Özellikleri:

1. Adana ve civarının Ermeni ve Fransızlara karşı bütünlüğünü korumak için kuruldu

Redd-i İlhak Cemiyeti

Özellikleri:

1. İzmir'in işgaline tepki olarak kuruldu

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti

Özellikleri:

1. Orta ve Doğu Karadeniz'deki Rum ve Ermeni faaliyetlerine karşı kuruldu.

Milli Kongre Cemiyeti

Özellikleri:

1. İstanbul'da kuruldu.
2. Genelde basın yayın yoluyla propagandayı ilke edindi.

Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Özellikleri:

1. Doğu Anadolu'nun Ermenilere karşı bütünlüğünü korumak için kuruldu.

Milli Cemiyetlerin Özellikleri

1. Türk halkının Mondros Mütarekesi'ne ilk tepkisidir.
2. Basın yayın faaliyetlerinin elverişli olmasından, elçiliklerin varlığından ve merkez durumunda olmasından dolayı İstanbul'u merkez edindiler.
3. Milli Mücadele'ye örgütsel zemin hazırladılar.
4. Halk arasında milli bilinci uyandırdılar.
5. Programları, bölgesel kurtuluşa yöneliktir. Bütünü, tüm yurdu kapsayan plan ve programları yoktur.
6. Sivas Kongresi'nde "Anadolu ve Rumeli Cemiyeti" adı altında birleştiler.

İtilaf Devletleri'nin İstanbul'a Gelişi (13 Kasım 1918)

- ❖ Mondros Ateşkesi'nin imzalanmasından sonra 13 Kasım 1918 günü İtilaf kuvvetleri donanması İstanbul'a geldi.
- ❖ Donanmanın İstanbul'a geliş amacı; Osmanlı Hükümeti'ni baskı altına alıp işgalleri kolaylaştırmaktır.

Padişahın ve Osmanlı Devleti'nin Duruma Bakışı

- ❖ Mondros Ateşkesi'nden sonra başlayan işgaller karşısında İstanbul Hükümeti, çaresiz kaldı.

Mustafa Kemal'in İstanbul'a Gelişi ve Duruma Bakışı

- ❖ Birinci Dünya Savaşı'nın son günlerinde Mustafa Kemal, Suriye'de VII. Ordu kumandanıydı.
- ❖ Mustafa Kemal, İstanbul'un işgal edildiği gün İstanbul'a geldi. (13 Kasım 1918).
- ❖ Boğazda İtilaf Devletleri'nin donanmasını gören Mustafa Kemal o gün; "Geldikleri gibi giderler!" dedi.

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919)

Bölgede güvenliğin sağlanması için İstanbul yönetimi IX. Ordu Müfettişliği'ne Mustafa Kemal'i görevlendirdi. Mustafa Kemal bölgede daha rahat hareket edebilmek için IX. Ordu Bölgesindeki sivil makamlara da emir verme yetkisini aldı.

Mustafa Kemal'in Görevi:

1. Görev bölgesindeki orduları terhis etmek
2. Asayiş ve güvenliği sağlamak
3. Halkın elindeki silah ve cephaneyi toplamak

Samsun'a Çıkışın Önemi:

1. Mustafa Kemal, milli mücadeleyi başlattı.
2. "Ya istiklal! Ya ölüm!" parolası benimsendi.

Havza Genelgesi (28-29 Mayıs 1919)

Genelgenin amacı; Türk halkını işgallere karşı uyararak ve kitlesel olarak harekete geçirmek, Milli bilincin uyandırılmasını ve canlandırılmasını sağlamaktır.

Maddeler

1. İşallere karşı protesto mitingleri ve gösteriler yapması,
2. Azınlılara karşı taşkınlıklar yapmaması, istenmiştir.

Amasya Genelgesi(22 Haziran 1919)

1. Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
2. İstanbul Hükümeti ve Padişah, üzerlerine düşen görev ve sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.

- ❖ Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi belirtilmiştir.
- ❖ İstanbul Hükümeti'ne ilk defa açıkça karşı çıkmıştır.

3. Milletten bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

- ❖ Kurtuluş Savaşı'nın amacı ve yöntemi yani nasıl yapılacağı belirtilmiştir.
- ❖ Ulusal (milli) egemenlikten ilk defa bahsedilmiştir.

Sivas Kongresi (4 -11 Eylül 1919)

1. Bütün yararlı (milli) cemiyetler; Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti olarak birleştirilmiştir.
- ❖ Amaç; Kurtuluş Savaşı'nı tek elden yönetmektir.
2. Manda ve himaye fikri kesin olarak reddedilmiştir.
- ❖ Manda ve himaye fikri ulusal bağımsızlığa ve ulusal egemenliğe ters olduğu için reddedilmiştir
3. İrade i milliye gazetesi çıkarıldı.
4. Ali Fuat Cebesoy Batı Cephesi komutanlığına atandı. İlk defa hükümet gibi hareket edildi.

Balikesir Alaşehir Kongreleri

Yunanlılara karşı Batı Anadolu'nun bütünlüğü için; Redd-i İlhak Cemiyeti'nin çalışmaları sonucunda Hacim Muhittin başkanlığında toplanan bölgesel kongrelerdir.

Amasya (Protokolü) Görüşmeleri (20-22 Ekim 1919)

- ❖ Amasya Görüşmeleri, Temsil Kurulu adına Mustafa Kemal Paşa ile İstanbul Hükümeti adına Bahriye Nazırı (Bakanı) Salih Paşa arasında gerçekleşmiş ve Amasya Protokolü imzalanmıştır.
- ❖ Görüşmede alınan kararlar İstanbul Hükümeti; Temsil Heyetini, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ni ve Sivas Kongresi kararlarını tanıyacaktır.

Yorum: İstanbul Hükümeti Temsil Kurulunun varlığını resmen kabul etmiştir.

- ❖ Görüşmede Mustafa Kemal Mebusan Meclisi'nin, İstanbul dışında uygun bir şehirde toplanmasını istemiştir.

Yorum: Mustafa Kemal'in Meclisin İstanbul dışında toplanmasını istemesinin nedeni; İstanbul'un İtilaf Devletleri'nce fiilen işgal edilip baskı altında tutulması ve İstanbul'da saltanat taraftarlarının çoğunlukta olması gibi nedenlerden dolayı İstanbul'da sağlıklı karar alınamayacağına düşünmesidir.

Yorum: Misakı Milli kararlarının alınmasından sonra İstanbul'un işgal edilerek meclisin kapatılması Mustafa Kemal'in haklılığını ve ileri görüşlülüğünü gösterir.

Temsilciler Kurulu'nun Ankara'ya Gelişi

Ankara'nın milli mücadelenin merkezi seçilmesinde etkili olan faktörler nelerdir?

- ❖ Merkezi ve güvenli bir yer olması,
- ❖ Haberleşme ve ulaşım imkânlarının geniş olması,
- ❖ Asıl savaşın gerçekleştiği Batı Cephesine yakın olması,
- ❖ İstanbuldaki gelişmeleri daha yakından izleme imkânına sahip olması,
- ❖ Ankaranın Ali Fuat Paşa'nın kontrolünde olması,
- ❖ Seçilen milletvekillerinin birçoğunun İstanbul'a giden Ankara'dan geçecek olması, gibi faktörler etkili olmuştur.

Misakı Milli Kararları (28 Ocak 1920)

28 Ocak 1920'de Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde kabul edilen kararlara Misakı Milli denir.

1. Sınırlar: Mondros Ateşkesi imzalandığı sırada Türk askerinin koruduğu, Müslüman Türk nüfusun çoğunluğu oluşturduğu vatan toprakları bir bütündür parçalanamaz. (Ülke bütünlüğü)

Yorum: Bu karar daha önce Erzurum Kongresi'nde benimsenmiştir. Milli sınırlara son ve kesin şekli verilmiştir.

2. Azınlık Hakları: Azınlıklara, komşu ülkelerdeki Müslümanlara tanınan haklar kadar hak tanınacaktır. (eşitlik)

Yorum: Avrupalıların içişlerimize karışmasını engellemek ve bağımsız bir devlet olduğumuzu göstermek amaçlanmıştır. Devletlerin eşitliği ilkesine uygundur.

3. Kapitülasyonlar: Siyasi, ekonomik ve mali gelişmemizi engelleyen ve hukuk alanında hâkimiyetimizi sınırlayan imtiyazlar kabul edilemez. (Tam bağımsızlık)

4. Halk oylaması yapılacak olan yerler: Arapların oturduğu yerler, Batı Trakya, Kars, Ardahan, Batum

Yorum: Halkın vereceği karara (milli iradeye) saygı duyulduğunun göstergesidir.

İstanbul'un Resmen İşgali (16 Mart 1920)

- ❖ Misakı Milli kararlarının ilan edilmesi üzerine İtilaf Devletleri, 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ederek, Mebusan Meclisi'ni basıp dağıtmışlar, milletvekili ve aydınları tutuklayarak sürgüne göndermişlerdir.

Yorum: Mebusan Meclisi'nin dağıtılması İtilaf Devletlerinin, Türk halkının iradesini yok saydıklarını gösterir.

Yorum: Bu gelişmeler, saltanat ve hilafet yanlılarını da ulusal mücadelelerin yanına yöneltmiş ve Ankara'da TBMM'nin açılmasına zemin hazırlamıştır.

1. Milli cemiyetlerin birleştirilmesinde;
- Kuruldukları bölgeleri işgalden kurtarmak
  - Millî Mücadele'yi daha etkin hale getirmek
  - Manda ve himaye fikrini yaygınlaştırmak
  - Osmanlı Devleti'nin devamını sağlamak
- amaçlarından hangilerinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?
- A) I   B) II   C) III   D) IV
2. Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'da silahlı mücadeleye girdiğimiz devletlerden biri değildir?
- A) Yunanistan   B) Fransa
C) Ermenistan   D) İngiltere
3. Aşağıdakilerden hangisi yararlı cemiyetlerden biri değildir?
- A) Trakya Paşaeli
B) Sulh ve Selameti Osmaniye
C) Redd-i İlhak
D) Milli Kongre
4. Aşağıdakilerden hangisi azınlıkların kurduğu cemiyetlerden biri değildir?
- A) Pontus Rum   B) Hınçak ve Taşnak
C) Wilson İlkeleri   D) Mavri Mira
5. Aşağıdakilerden hangisi Kuvayimillîye'nin özelliklerinden değildir?
- A) Düşmanı oyalamışlardır.
B) Halka direnme bilinci aşılamışlardır.
C) I. İnönü Savaşı'nı kazanmışlardır.
D) TBMM'ye karşı çıkan isyanları bastırmışlardır.

6. Aşağıdaki cemiyetlerden hangisi bir yönüyle diğerlerinden farklıdır?
- A) Teali İslam cemiyeti
B) İngiliz Muhipler cemiyeti
C) Wilson Prensipleri cemiyeti
D) Pontus Rum cemiyeti
7. • Gazeteci-yazar gibi aydınlar tarafından kuruldu.
• Askeri yönü yoktur.
• Ulusal kurtuluşu hedeflemiştir.
- Özellikleri verilen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Redd-i İlhak   B) Milli Kongre
C) Trakya Paşaeli   D) Klikyalılar

isabet

8. I. Milli Kongre
II. Sulh ve Selameti Osmaniye
III. Wilson Prensipleri
IV. Musevi Alyans-İsrailit
- Yukarıda verilen cemiyetlerden hangisi saltanat ve hilafetin devamını savunmuştur?
- A) I   B) II   C) III   D) IV
9. I. Millî Kongre
II. Sulh ve Selameti Osmaniye
III. Wilson Prensipleri
IV. Musevi Alyans-İsrailit
- Yukarıda verilen cemiyetlerden hangisi Amerikan mandasını savunmuştur?
- A) I   B) II   C) III   D) IV